

TEDENSKÉ SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

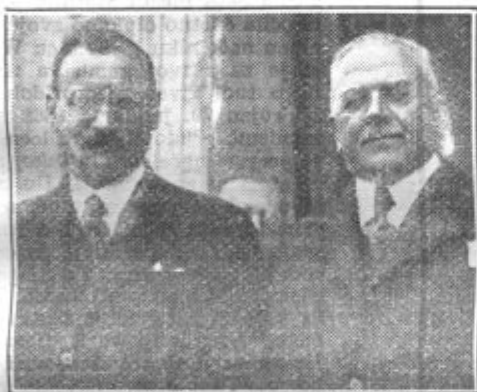
Leto X.

V Ljubljani, dne 17. maja 1934.

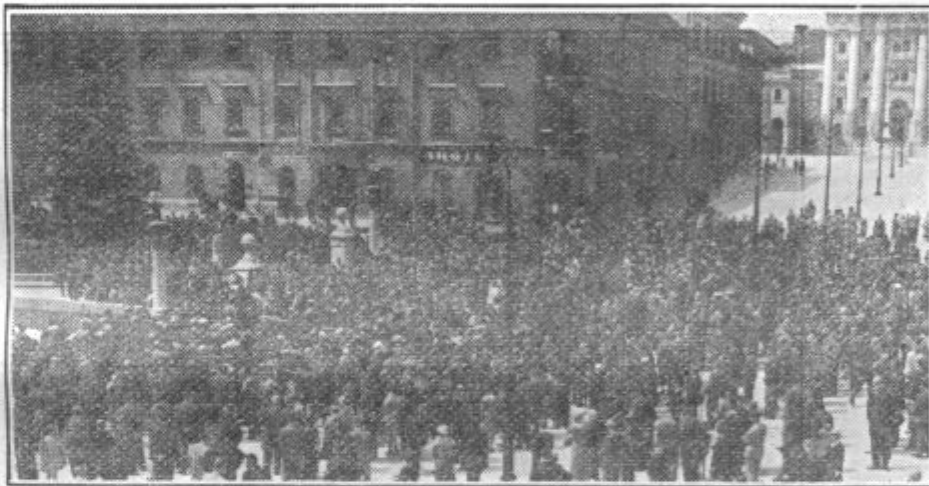
Štev. 20.

Za zvezo z našim morjem

Prejšnjo nedeljo je Jadranska straža zaključila svoj uspeh Jadranski teden, ki je bil hkrati manifestacija za zvezo Slovenije z morjem. Ta manifestacija je dobila svoj veličasten izraz z zborom ogromne množice ljubljanskih meščanov na Kongresnem trgu pred univerzo, od koder sta z balkona množici poslušalcev govorila podban dr. Pirkmajer in sušaški župan Gjuro Ružič, ki je Ljubljancem tudi izročil pozdrave s sinjega Jadrana in mesta Sušaka, naše najbližje obmorske narodne trdnjave. Izgleda, da so se po dolgi letih in pripravah vendar združili vsi, ki so zainteresirani na zvezi Slovenije z morjem, da s skupnimi močmi in vztrajnim delom dosežejo cilj, za katerim ne stremijo le naši industrijski in trgovski krogi, temveč je v veliki meri od njega odvisen tako razvoj in napredek dravske banovine, kakor tudi mesto in pristanišča Sušaka, ki mora in tudi bo v bližnji bodočnosti med našimi pristanišči zavzel tisto mesto, katero je imel prej Trst.

Župan mesta Sušaka g. Ljubo Ružič z ljubljanskim županom dr. Dinkom Pucem na balkonu univerze.

Velika množica zborovalcev pred univerzo na Kongresnem trgu

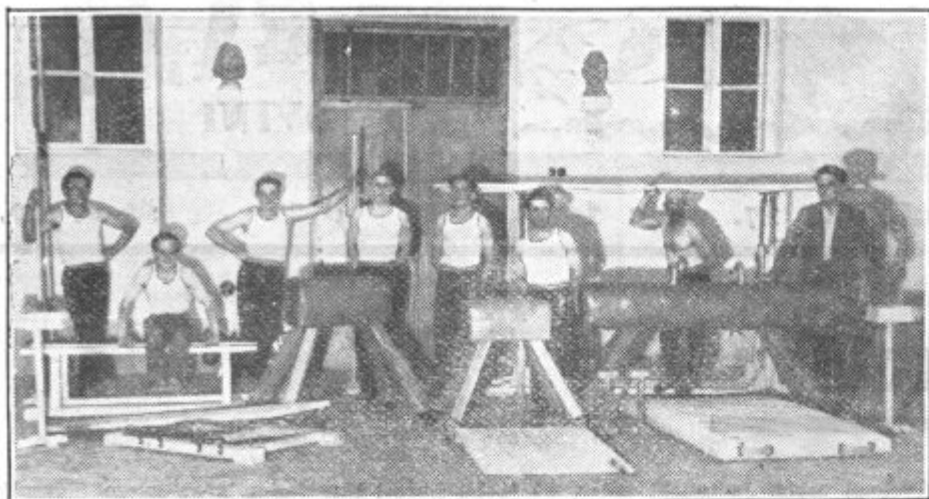
SREBRNI JUBILEJ VIŠKEGA SOKOLA

Pravkar je poteklo 25 let, odkar so se na Viču zbrali rodoljubni možje in ustanovili svoje Sokolsko društvo. Že nekaj let prej so hoteli ustanoviti društvo v bližnjem novem naselju Rožni dolini, zamislili pa niso uresničili zaradi neklih osebnih nesporazumov. Ustanovni občni zbor viškega Sokola v začetku maja 1909 v gostilni Balijska pa je pokazal, kako potrebno je bilo društvo v tem kraju, ki dotlej ni imelo nobene močnejše narodno-napredne organizacije. Društvo se je od vsega početka prav lepo razvijalo, tako da je že po enem letu dela ustanovilo svojo podružnico v Notranjih goricah. Iz vrst viškega Sokola sta izšla tudi dva znana mednarodna telovadca Antosiewicz in Thaler, ki je že pred vojno nastopal z uspehom na mednarodnih telovadnih tekmah v inozemstvu. Po vojni si je društvo postavilo lastni dom, ki je največji v ljubljanski okolici. V njem sedaj marljivo vežbajo za nastop pri slavnostni proslavi srebrnega jubileja, ki bo od 1. do 8. julija na letnem telovadišču poleg osnovne šole. Prostor člani sedaj s kulukom uravnavajo po načrtih stavbenika br. Marinčiča Ivana, občina pa je dala na razpolago svoj cestni valjar, s katerim utrjujejo prostor, ki bo po dovrstitvi ustrezal vsem zahtevam modernega telovadnega in sportnega prostora. O priliki proslave petindvajsetletnice bo društvo blagoslovilo svoj novi naraščajski prapor, ki mu bo kumoval Nj. Vis. prestolonaslednik Peter, s čimer bo proslava dobila najlepši in najsvečanejši poudarek. Na sliki (poleg v sredi) je odbor društva s predsednikom m. ph. br. Remsom.

Slika spodaj levo: Vrnitev ministra zunanjih zadev g. Jevtića iz Sofije, kjer je utrdil dobre odnose, ki so pogoj za mir na Balkanu.

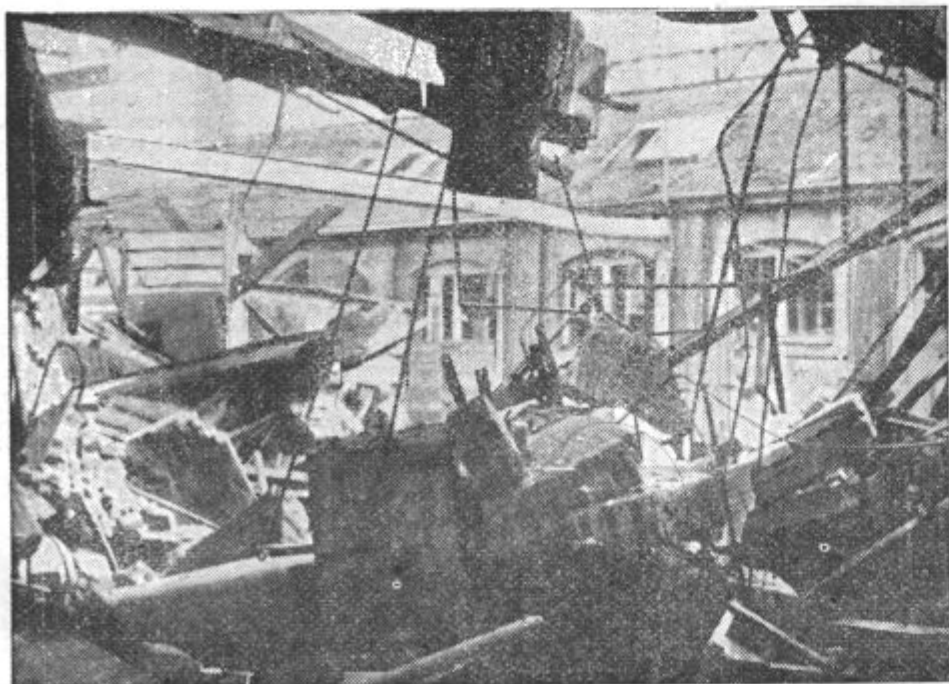
Pomembni dogodki

ZGLEDNA VNEMA MENGESKIH SOKOLOV. Člani sokolskega društva v Mengšu so prijeli za delo in po preteku dobrega meseca naredili: konja, kozo, kozliča, prožno in skakalno desko, razno plezalno orodje, blazino, gredi in malo bradljivo; popravili pa bradljo in kroge. Vse doma izdelano orodje in popravilo starega je stalo okrog 2500 Din, kar je razmeroma malenkost proti vrednosti, ki jo predstavlja orodje.

ZA BUDIMPESTO SE PRIPRAVLJAJO. Naša telovadna vrsta, določena za bližnje mednarodne tekme v Budimpešti, prav marljivo vežba na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola. Na sliki jih vidimo, kako se krepcajo.

ACETILEN JE EKSPLODIRAL. V Utrehtu na Holandskem je eksplodiral v železniških delavnicah acetylen. Eksplozija je enega delavca ubila, dvanajst pa hudo ranila.

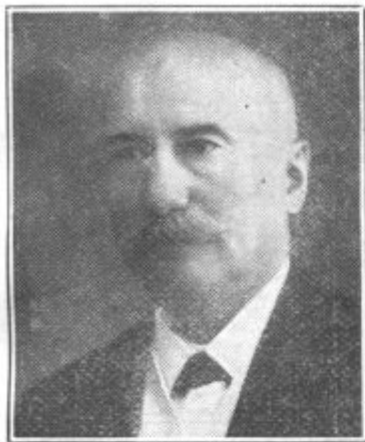

POČASTITEV POBORNIKA GASILSTVA. Gasilska četa mesta Metlike je nedavno slavnostno izročila častno diplomu svojemu zaslužnemu častnemu načelniku g. Francu Weissu. Slavljeneč, ki si je za razvoj gasilstva ne le v Beli Krajini, nego tudi izven nje, pridobil nešteto zaslug, je bil rojen 29. januarja 1868 in je že kot 23-letni mladenič pristopil h gasilec. Pred desetimi leti je prevzel načelstvo in takoj uveljavil svoje organizatorične sposobnosti. Do tedaj je spadalo društvo pod novomeško župo, a se je po njegovem prizadevanju Bela Krajina osamosvojila in dobila svojo lastno župo, ki jo že od njene ustanovitve vodi slavljeneč sam. Po njegovi zaslugi se je gasilska misel po vseh naših krajih zelo razširila in so bila ustanovljena številna društva v Draščih, Dragomlji vasi, Božakovem, Rosalnicah, Krasincu, Lokvici, Račavi, Grabrovcu in Suhorju. Tudi onstran Kolpe v savski banovini je bilo po njegovi zaslugi ustanovljenih nekaj čet in sicer v Bujarcih, Zaluki, Pravotini in drugod. France Weiss je pri Gasilski zvezi enako pomagal in posredoval, da si je pred leti tudi Črnomelj osvojil lastno župo. France Weiss je bil že večkrat odlikovan in sicer z redom sv. Save, s srebrno svetinjo in s kolajno Gasilske zveze. Pred leti je odložil četno načelstvo, zaradi česar ga je potem ista izvolila za svojega častnega načelnika glede na številne njegove zasluge za napredek in povzdigo čete.

ZLATA POROKA ZASLUŽNEGA VRTNARJA. Te dni je obhajal znani ljubljanski vrtnar Frano Herzmanski s svojo ženo Marijo zlato poroko. Podjetnemu in delavnemu paru naše čestitke.

doma in na tujem

IVAN ERHARTIČ 75 LETNIK. Soinčen in veder kakor majniški dan je obhajal te dni svojo 75 letnico g. Ivan Erhartič, sodni svetnik v pokoju in odvetnik v Celju. Čil in zdrav praznuje ta redki jubilej mož, ki ga je že od nekdaj sama dobrota in prijaznost in ki je kljub svoji skromnosti znan daleč po domovini. Še mnogo zdravih let!

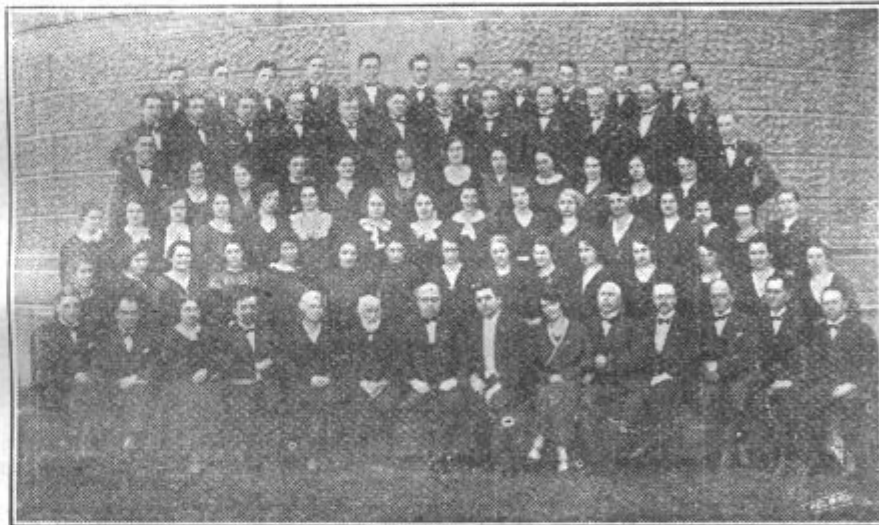
JOHN DILLINGER — STRAH IN TREPET AMERIKE. 35-letni strahovalec petorice držav. Njegova banditska tolpa je oborožena z avtomobili, letali in strojnimi.

RUMUNSKI POLKOVNIK PRECUP, pilot letala, ki je prepeljal rumunskega kralja Karola od meje do Bukarešte, je bil degradiran in obsojen na 10 let ječe, ker je zasnoval zaroto proti kralju in državi.

MLADINSKI ZBOR IN ORKESTER GLASBENE ŠOLE V KRANJU je nastopil na mladinskem koncertu v veliki unionski dvorani v Ljubljani. Vodja Glasbene šole Kranju je zaslužni g. Albin Fakin.

CELJSKO PEVSKO DRUŠTVO praznuje 40-letnico. To pevsko društvo je najstarejša slovenska pevka organizacija slovenskega štajerja.

VSE V UNIFORMI. Prvomajniškega obhoda v Frankfurtu so se udeležile tudi ženske, včlanjene v »Zvezi nemških deklet«. Korakale so po ulicah z razvitimi zastavami.

Tedenska kronika

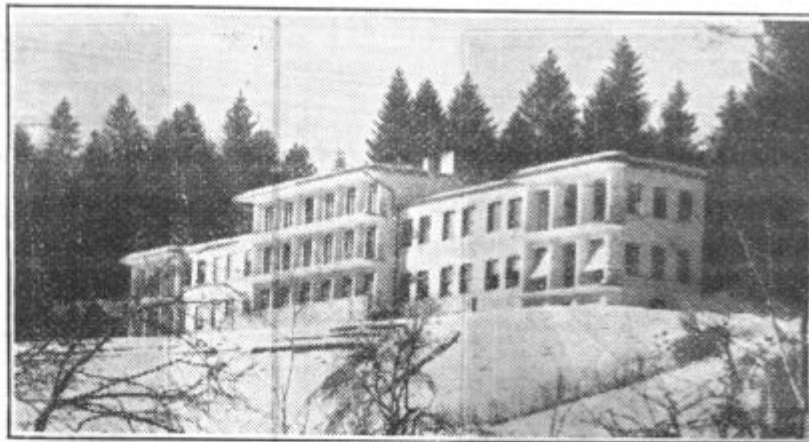
JUGOSLOVAN — VODJA FILOZOFSKE FAKULTETE V BRNU. Minule dni je bil izvoljen za dekana filozofske fakultete Masarykove univerze v Brnu naš slovenski rojak, redni profesor psihologije dr. Mihajlo Rostohar.

† **BERNARD JELOČNIK**, kapetan vojnega broda je umrl te dni v Ljubljani. Kot mornar je preplul mnogo morja. Bil je vnet Jugoslovčan, kot avstrijski oficir ter delaven Sokol. Naj počiva v miru!

SMRT ORGANIZATORJA NASIH ROJAKOV V TUJINI. Jugoslovnsko delavsko podporno društvo v Eysdenu v Belgiji je izgubilo svojega zaslužnega podpredsednika Franca Mlakarja, konjiškega rojaka, ki je legel v grob, star komaj 40 let. V društvu je bil marljiv, požrtvovalen in iniciativen delavec ter si je s svojim bodrilnim delovanjem med našimi delavci v Belgiji ohranil časten spomin. Pokojni Franc Mlakar je prišel v Belgijo pred petimi leti prej pa je delal v Fohnsdorfu v Avstriji. Vsega skupaj je delal v rudnikih preko 20 let in to večinoma v tujini. Zaradi tega je njegova narodna zavednost najlepši zgled vsem rojakom v tujini.

NOVA POSTOJANKA V BOJU PROTI JETIKI. Za našo ožjo domovino je pri Protituberkuloznem kongresu, ki se je vršil te dni ob udeležbi zdravnikov iz vse države v Ljubljani, najvažnejši dogodek otvoritev novega oddelka za jetične bolnike v Topolšici. Jetičnim bolnikom je postala Topolšica tudi izven mej naše domovine znano praznitišče po svetovni vojni. Zdravilišče ima 36 različnih zgradb, okrog bolniških paviljonov obširno in divno smrekovo gozdovje, v sredini pa lepo urejen park z razkošnim drevjem, vrtovi in sadovnjaki. Na vse strani vodijo lepe gozdne poti, ki predstavljajo najlepše izprehode. Bolnikom so na razpolago vile Mladika, Vesna, Breda, Zora, Smrečina in Planinka. Paviljona Smrečina in Planinka sta za otroke, ostali paviljoni pa za odrasle. Vsak oddelk ima prostorna ležišča za solnčenje, kjer so tudi montirani radijski aparati. Zdravilišče ima veliko lastno ekonomijo, saj meri posestvo 36 ha. Veliki uspehi tega zdravilišča so najboljši dokaz, da je jetika ozdravljiva. Slovesna otvoritev novega oddelka »Mladike« se je vršila preteklo nedeljo. Oddelk je blagoslovil v prisotnosti predstavnikov oblasti in društev, kongresistov in gostov, lavantinski škof g. dr. Ivan Tomažič. Z otvoritvijo novega oddelka je zdravilišče v Topolšici postalo eno najvažnejših zdravilišč za jetične v vsej naši domovini.

Skupina voditeljev in udeležencev protituberkuloznega kongresa na ljubljanskem kolodvoru. V sredini dr. Jordan Stajić, zadnji na desni docent dr. Ivan Matko.

JUBILEJ GLASBENEGA DRUŠTVA V HRASTNIKU. Glasbeno društvo v Hrastniku je proslavilo 15 letnico svojega kulturnega in nacionalnega dela. Tega jubileja pa je v največji meri deležen duša društva in njegov ustanovitelj učitelj g. Davorin Cander. Prvi začetki smotrenega petja v Hrastniku segajo tja v leto 1884. in so bili organizatorji sami učitelji, posebno zaslužna med njimi sedanji ravnatelj jetnišnice v Mariboru g. Hohnjec in učitelj g. Miloš Roš. Nova doba glasbenega življenja pa se je pričela leta 1913., ko je na Dolu pri Hrastniku nastopil službo učitelj gosp. Cander, ki je ustanovil najprej vokalni kvartet, potem moški zbor in majhen salonski orkester. Leta 1919. je bil ustanovljen pripravljalni odbor Glasbenega društva, ki so ga tvorili gg. Cander, Miloš Roš in Avgust Dolinšek. Svoj prvi samostojni koncert so ga priredili mlado društvo že 10. aprila 1920. potem pa se je naglo razvijalo do sedanje zgleadne in odlične višine.